

**ԽԱՐՈՎՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
ԳԻՏԱԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ**

**УЧЕНЫЕ ЗАПИСКИ АРМЯНСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО
УНИВЕРСИТЕТА ИМ. Х. АБОВЯНА**

Հումանիտար գիտություններ №-2 (40) 2021 Гуманитарные науки

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՄԻՐԱՂՅԱՆ Մ. Գ. ՇԱԽՄԱՏԱՅԻՆ ՆԱԽԱԳԻՏԵԼԻՔԻ ՃԱՆԱՉՈՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐԸ ՆԱԽԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՆԵՐՈՒՄ.....	7
ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ Ա.Վ., ՂԱԶԱՐՅԱՆ Ա.Ս. ԿՐՏԵՐ ՆԱԽԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆԻ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՀԱՐՄԱՐՄԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ.....	14
ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ Գ.Ա. ԿԵՆՑԱՂԱՅԻՆ ՏԵԽՆԻԿԱՅԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԽՆԴԻՐՆ ԱՎԱԳ ՆԱԽԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՏԱՐԻՔՈՒՄ.....	22
ՄԿՈՅԱՆ Ա. Ա. ԱՆԴԱՐԱՐԶ ԱՇԽԱՐՀԱՅԱՅՔԻ ԵՎ ԱՇԽԱՐՀԱՅԱՅՔԱՅԻՆ ԳԻՏԵԼԻՔԻ ԶԵՎԱՎՈՐՄԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻՆ.....	31

ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆ Հ.Ռ. ՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՏԱՐԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՏԱԳՆԱՊԱՅՆՈՒԹՅԱՆ և ԱԳՐԵՄԻՎՈՒԹՅԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԻՐՈՒՄԸ.....	43
ՀՈՎԱԿԻՄՅԱՆ Ք. Ս. ԿՅԱՆՔԻ ԲԱՎԱՐԱՐՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՆՆԵՐԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՏՈՒՆ-ԻՆՏԵՐՆԱՏԵՐՈՒՄ.....	51
ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ Լ. Թ., ՍԱՐԳՍՅԱՆ Վ. Ժ. ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ ՀՈԳԵՏՐԱՎՄԱՏԻԿ ՀԵՏԵՎԱՆՔՆԵՐԻ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ.....	59

ՄԻԳՐԱՅԻԱՅԻ ՍՈՑԻՈԼՈԳԻԱ

ՇԱՀԻՆՅԱՆ Ա. Տ. ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՄԻԳՐԱՅԻԱՆ ԾԱԳՄԱՆ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿԱԿԵՏ ԵՐԿՐՆԵՐՈՒՄ. ԴՐԱԿԱՆ ԵՎ ԲԱՑԱՍԱԿԱՆ ԿՈՂՄԵՐԸ.....	66
---	----

ԳԻՏԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ

ԱԴԱՄՅԱՆ Ռ.Խ., ՇԱՀԻՆՅԱՆ Գ.Ա., ՉԱԽՈՅԱՆ Ի.Բ., ԲԱԲԱԽԱՆՅԱՆ Ա.Վ., ԱՆՍՈՎՈՐ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹՅԱՄԲ ԹԹՎԱԾԻՆ ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՂ ԱԶՈՏԻ ԵՎ ՖՈՍՖՈՐԻ ՄԻԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ.....	83
ԲԱԲԱՅԱՆ Տ. Հ. ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԵԹՈԴԸ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԴԱՍԱԳՈՐԾՆԹԱՅՈՒՄ.....	93
ԳԱԼՍՏՅԱՆ Հ.Ա., ՍՈՂՈՅԱՆ Ս. Ս. ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑԻ ԻՆՖՈՐՄԱՏԻԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑԻԶՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՈՄՊԵՏԵՆՑԻԱՆԵՐԻ ԴՐՄԵՎՈՐՈՒՄՆԵՐԸ ԿԱՊԿՈՒ ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ ՏԱՐՎՈՂ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐՈՒՄ.....	103
ԹԱՆԳԱՄՅԱՆ Տ.Վ., ԶԱԽԱՐՅԱՆ Ն.Ս. ՍՈՎՈՐՈՂՆԵՐԻ ՃԱՆԱՉՈՂԱԿԱՆ ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՅՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՆ ԿԵՆՍԱԲԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ.....	110

ՍԱՀՐԱԴՅԱՆ Ա.Ի., ՀԱԿՈԲՅԱՆ Ա.Ս. «ՄՏԱԾՈՂՈՒԹՅԱՆ 6 ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ» ՄԵԹՈԴԻ ԿԻՐԱՌՈՒՄԸ «ՏԵԽՆՈԼՈԳԻԱ» ԱՌԱՐԿԱՅԻ ՈՒՍՈՒՑՄԱՆ ԳՈՐԾՆԹԱՅՈՒՄ.....	117
--	-----

ԱՐՎԵՍ

ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ Ա.Ս. XIX դարի վերջի Եվ XX դարի սկզբի ԿԱՎՃԱՆԵՐԿԻ ՀԱՅ ՎԱՐՊԵՏՆԵՐԸ.....	123
ԲՈՒՏԻՎԵՅ Ս.Ի. ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ Վ.Ս., ԿՈՒԲԻԼՅԱՆՍԿԱՅԱ Ի.Վ. ԵՎԳԵՆԻ ՍԻԼԵՐՅԱՆԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒԿՐԱԽԱՅԻ ԵՎ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԻՋԵՎ.....	130

ПЕДАГОГИКА

АМИРАГЯН М. Г. ПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ФУНКЦИИ ШАХМАТНЫХ ПРЕДВАРИТЕЛЬНЫХ ЗНАНИЙ В МЕТОДИКЕ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	7
ОГАНЕСЯН А.В., КАЗАРЯН А.М. ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ СОЦИАЛЬНОЙ АДАПТАЦИИ ДЕТЕЙ МЛАДШЕГО ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА.....	14
МАНУКЯН Г.А. ПРОБЛЕМА ОБЕСПЕЧЕНИЯ БЕЗОПАСНОСТИ БЫТОВОЙ ТЕХНИКИ В СТАРШЕМ ДОШКОЛЬНОМ ВОЗРАСТЕ.....	22
МКОЯН А.А. ОТРАЖЕНИЕ К ЗАДАЧАМ МИРОВОЗЗРЕНИЯ И МИРОВОЗЗРЕНЧЕСКИХ ЗНАНИЙ	31

ПСИХОЛОГИЯ

ОВАКИМЯН А.Р., ИССЛЕДОВАНИЕ ТРЕВОЖНОСТИ И АГРЕССИИ УБИЙЦ.....	43
ОВАКИМЯН К.С., ФАКТОРЫ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО УДОВЛЕТВОРЕНИЯ В ДОМАХ-ИНТЕРНАТАХ РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ	51
ВАРДАНЫАН Л.Т., САРКИСЯН В. Ж., ИССЛЕДОВАНИЕ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ПСИХОТРАВМАТИЧЕСКИХ ПОСЛЕДСТВИЙ ВОЙНЫ.....	59.

СОЦИОЛОГИЯ МИГРАЦИИ

ШАГИНЯН А. Т., ТРУДОВАЯ МИГРАЦИЯ В СТРАНАХ ПРОИСХОЖДЕНИЯ И В ЦЕЛЕВЫХ СТРАНАХ. ПОЛОЖИТЕЛЬНЫЕ И НЕГАТИВНЫЕ СТОРОНЫ.....	66
---	----

НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЕ

АДАМЯН Р.Х., ШАГИНЯН Г.А., ЧАХОЯН И.Г., БАБАХАНИЯН А.В., КИСЛОРОДСОДЕРЖАЮЩИЕ СОЕДИНЕНИЯ АЗОТА И ФОСФОРА С НЕОБЫЧНЫМ СОСТАВОМ.....	83
БАБАЯН Т.О., МЕТОД ОЦЕНКИ ПО КОНЕЧНЫМ УЧЕБНЫМ РЕЗУЛЬТАТАМ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ ГЕОГРАФИИ.....	93
ГАЛСТЯН Г.А., СОГОЯН С.С., СПОСОБЫ ВЫРАЖЕНИЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ ИНФОРМАТИКИ В ОСНОВНЫХ ШКОЛАХ ПРИ РАБОТЕ С ДЕТЬМИ-ИНВАЛИДАМИ.....	103
ТАНГАМЯН Т.В., ЗАХАРЯН Н.С., МЕТОДИКА РАЗВИТИЯ ПОЗНАВАТЕЛЬНЫХ ИНТЕРЕСОВ УЧАЩИХСЯ ПРИ ОБУЧЕНИИ БИОЛОГИИ.....	110
САГРАДЯН А.И., АКОПЯН А.С., ПРИМЕНЕНИЕ МЕТОДА «ШЕСТЬ ШЛЯП МЫШЛЕНИЯ» В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ ПО ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГИЯ».....	117

ИСКУССТВО

АВЕТИСЯН А.С., АРМЯНСКИЕ МАСТЕРА МЕЛА КОНЦА XIX И НАЧАЛА XX ВЕКА.....	123
БОЛТИВЕЦ С.И., КАРАПЕТЯН В.С., КОБИЛЯНСКАЯ И.В., ПСИХОЛОГИЯ ТРУДА Е. МИЛЕРЬЯНА. МЕЖДУ УКРАИНОЙ И АРМЕНИЕЙ.....	130

CONTENT

PEDAGOGY

AMIRAGHYAN M. G. COGNITIVE FUNCTIONS OF CHESS PRIOR KNOWLEDGE IN METHODOLOGIES OF PRESCHOOL EDUCATION.....	7
HOVHANNISYAN A.V., GHAZARYAN A.M. PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE SOCIAL ADAPTATION OF CHILDREN OF PRIMARY PRESCHOOL	14
MANUKYAN G.A. THE PROBLEM OF ENSURING THE SAFETY OF HOUSEHOLD APPLIANCES IN SENIOR PRESCHOOL AGE.....	22
MKOYAN A.A. REVIEW TO THE ISSUES OF WORLD OUTLOOK AND FORMATION OF WORLDVIEW KNOWLEDGE.....	31

PSYCHOLOGY

HOVAKIMYAN H.R. ANXIETY AND AGGRESSIVENESS INVESTIGATION OF INDIVIDUALS WHO COMMITTED HOMICIDE.....	43
HOVAKIMYAN K.S. , SUFFICIENT LIFE PSYCHOLOGICAL FACTORS IN HOMES OF PENSIONS OF THE REPUBLIC OF ARMENIA.....	51
VARDANYAN L.T, SARGSYAN V.ZH. , RESEARCH AND PSYCHOLOGICAL ANALYSIS OF PSYCHO-TRAUMATIC CONSEQUENCES OF WAR.....	59

SOCIOLOGY OF MIGRATION

SHAGINYAN A. T. , LABOR MIGRATION IN COUNTRIES OF ORIGIN AND TARGET COUNTRIES . POSITIVE AND NEGATIVE PARTIES.....	66
---	----

SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL

ADAMYAN G.A., SHAHINYAN, I.G., CHAKHOYAN A.V., BABAKHANYAN A.V. , OXYGEN-CONTAINING COMPOUNDS OF NITROGEN AND PHOSPHORUS WITH UNUSUAL COMPOSITION	83
BABAYAN T.O. , METHOD OF ASSESSMENT BY LEARNING OUTCOMES IN THE PROCESS OF LEARNING GEOGRAPHY.....	93
GALSTYAN H.A., SOGOYAN S.S. , THE WAYS OF EXPRESSING PROFESSIONAL COMPETENCES OF INFORMATICS TEACHERS IN BASIC SCHOOLS WHEN DEALING WITH CHILDREN WITH DISABILITIES	103
TANGAMYAN T.V., ZAKHARYAN N.S. , THE METHODOLOGY OF THE DEVELOPMENT OF STUDENTS' COGNITIVE INTERESTS IN THE TEACHING OF BIOLOGY.....	110
SAHRADYAN A.I., HAKOBYAN A.S. , APPLICATION OF THE METHOD "SIX THINKING HATS" IN THE PROCESS OF TEACHING ON THE SUBJECT «TECHNOLOGY».....	117

ART

AVETISYAN A. S. ARMENIAN CHALK ART MASTERS OF THE LATE XIX AND EARLY XX CENTURIES.....	123
Boltivets Serhiy, Karapetyan Vladimir, Kobylyanska Iryna. PSYCHOLOGY OF YEVHEN MILERYAN'S WORK: BETWEEN UKRAINE AND ARMENIA.....	130